

Rola IPEX – strategia dla strony internetowej i bazy IPEX

Po 5 latach obowiązywania Traktatu z Lizbony, 4-letnim okresie funkcjonowania nowej wersji bazy IPEX, w związku z nową strukturą IPEX zapisaną w Wytycznych IPEX przyjętych w marcu 2015 przez Sekretarzy Generalnych, konkluzjami Konferencji Speakerów w kwietniu br. oraz pierwszymi zewnętrznymi, akademickimi ocenami IPEXu, należałoby podjąć próbę podsumowania i refleksji. W porządku obrad najbliższej Rady IPEX, 29 czerwca w Luksemburgu, znajduje się punkt dotyczący roli IPEX.

DEBATA NAD CELAMI IPEX

Cele IPEX zapisane w Wytycznych nie uległy zmianie podczas ostatniej nowelizacji. Zgodnie z pkt 2 Preambuły:

„Celem IPEX jest wspieranie współpracy międzyparlamentarnej w Unii Europejskiej poprzez dostarczenie **platformy elektronicznej wymiany informacji w sprawach UE pomiędzy parlamentami w Unii**. W szczególności strona internetowa IPEX zawiera bazę danych, która jest narzędziem wymiany informacji o rozpatrywaniu spraw związanych z UE w parlamentach narodowych, włączając w to kwestię stosowania zasady pomocniczości, ponadto kalendarz spotkań międzyparlamentarnych, fora wymiany poglądów, sekcję Wiadomości i stronę internetową Konferencji Przewodniczących Parlamentów UE, a także strony internetowe innych konferencji międzyparlamentarnych UE.”

W kwietniu 2014, w Wilnie, Konferencja Speakerów, która, zgodnie z art. 1 Wytycznych IPEX, ma kompetencje określania celów IPEX, stwierdziła, że IPEX, dzięki poprawnemu zamieszczaniu dokumentów i symboli na stronie internetowej, „ma pozostać rzetelnym narzędziem służącym do współpracy i wymiany międzyparlamentarnej, a także **ważnym źródłem informacji dla obywateli UE**”.

W marcu 2015 podczas spotkania Sekretarzy Generalnych, na wniosek przedstawiciela holenderskiego Senatu, Sekretarze Generalni zmienili pkt 8 konkluzji w sprawie IPEX, który przyjął następującą postać: „Sekretarze Generalni uznają [...] stałe wysiłki mające na celu **rozszerzenie wykorzystania** [...] strony internetowej IPEX”.

W kwietniu 2015 w Rzymie na Konferencji Speakerów: „Przewodniczący powierzyli włoskiemu Przewodniczącemu Rady **zadanie kontynuowania wspólnego badania roli i potencjału systemu IPEX**. [...] Przewodniczący oczekują również na **rozszerzenie działań w zakresie wymiany** informacji i dokumentów na temat działań parlamentów dotyczących UE za pośrednictwem korespondentów IPEX, jako uzupełnienie istniejącej bazy danych.”

KIERUNKI ROZWOJU PLATFORMY IPEX

Zadaniem Rady IPEX jest, biorąc pod uwagę ograniczone środki, którymi dysponuje IPEX, **jak najdokładniejsze wypełnianie celów postawionych przez Speakerów**. Biorąc powyższe pod uwagę, narzędzie, jakim jest IPEX, czyli strona internetowa zawierająca bazę danych, powinno **nadal funkcjonować** w 3 płaszczyznach, które można scharakteryzować jako:

- 1) IPEX jako kanał informacyjny,
- 2) IPEX jako kompendium wiedzy (*reference website*),
- 3) IPEX jako pamięć instytucjonalna współpracy międzyparlamentarnej w UE.

Każdy z tych aspektów można i należy usprawniać, biorąc pod uwagę koszty. Dowodem, że jest to możliwe, są prace *Grupy roboczej ds. usprawnienia strony internetowej IPEX* (z udziałem PE, który utrzymuje bazę na swoim serwerze i ponosi koszty ew. zmian), gdzie konkretne postulaty zgodne z przedstawioną poniżej charakterystyką działania IPEX, są dyskutowane i przedstawiane do realizacji.

- 1) **IPEX jako kanał informacyjny** – w tym aspekcie chodzi o wiarygodne narzędzie bieżącego rozpatrywania spraw UE dla parlamentarzystów i ich urzędników, czyli:
 - z jednej strony rzetelne i na czas wkładanie do bazy informacji o rozpatrywaniu dokumentów UE przez parlamenty narodowe (rola korespondentów IPEX), co pozwoliłoby na uzyskiwanie informacji i koordynację działań, szczególnie w okresie 8-tygodniowym (pomocniczość)
 - z drugiej strony właściwe narzędzia wyszukiwawcze – trwają obecnie prace w grupie roboczej nad poprawą jakości wyszukiwarki oraz nad przygotowaniem czytelnej informacji o wynikach wyszukiwania.

Postulat

Informowanie o możliwościach różnych narzędzi strony internetowej i bazy IPEX, takich jak np. wewnętrzne fora, system powiadamiania o nowych dokumentach.

- 2) **IPEX jako kompendium wiedzy i informacji dla użytkownika** (*reference website*)

Na ten aspekt składają się istniejące już w IPEX informacje i narzędzia, takie jak :

- sieć współpracy (listy adresowe speakerów, sekretarzy gen., korespondentów, specjalistów do kontaktu)
- podstrony stałych konferencji międzyparlamentarnych
- kalendarz współpracy, zgodnie z *Wytycznymi w sprawie współpracy międzyparlamentarnej*, dane dot. spotkań i dokumenty
- terminologia – glosariusz IPEX w przygotowaniu

Postulat

Dodanie do Kalendarza i ew. Wiadomości nowej sekcji dotyczącej nieformalnej współpracy międzyparlamentarnej, do której zostały zaproszone wszystkie parlamenty narodowe (*cluster*): informacja wkładana na stronę IPEX tylko za zgodą uczestników takiej współpracy.

- 3) **IPEX jako pamięć instytucjonalna współpracy międzyparlamentarnej w UE**, czyli archiwum współpracy, kompletne i w jak największym stopniu przeszukiwalne (z uwzględnieniem kosztów)

Ten aspekt funkcjonowania strony jest najmniej oczywisty dla Rady IPEX, jednakże potrzeba jego rozwijania została zauważona. W tym duchu właśnie, na wniosek *Grupy roboczej ds. usprawnienia strony internetowej IPEX*, wprowadzono do istniejących stron konferencji międzyparlamentarnych, ds. WPZiB/WPBiO oraz ds. SKZG, wyodrębnioną sekcję obejmującą podstawowe dokumenty. Rada IPEX rozważy także kwestię zarchiwizowania wszystkich istniejących stron parlamentarnego wymiaru prezydencji. Grupa robocza dyskutuje nad sposobem zachowywania wszystkich ważnych, raz wprowadzonych do bazy informacji (terminy badania pomocniczości w procedurach ze zmienionymi wnioskami legislacyjnymi).

KONKLUZJE

Warto zauważyć, że **takie całościowe, potrójne podejście** do zadań IPEX, jak przedstawiono powyżej, może przynieść **efekt synergii, zwiększający użyteczność platformy i częstotliwość wykorzystywania jej przez użytkowników**, dla których powinna stanowić przyjazne narzędzie. Zatem działanie w ramach tak określonych trzech płaszczyzn – przy wyważeniu za każdym razem właściwych proporcji – mogłoby stanowić wskazówkę dla Rady IPEX.

Rada IPEX powinna odczytywać potrzeby parlamentów i nadążać za ewolucją współpracy międzyparlamentarnej, dostosowując narzędzie tej współpracy, jakim jest IPEX, do zadań stawianych przez Speakerów i do wytycznych Sekretarzy Generalnych. Taki kierunek – udzielenie głosu użytkownikom – znalazł swoje odzwierciedlenie podczas tegorocznej pierwszej Konferencji Użytkowników IPEX, która ma być powtórzona w przyszłym roku.

Na koniec wreszcie należy podkreślić, że zadaniem IPEX nie jest wytwarzanie informacji przeznaczonych specjalnie dla użytkowników zewnętrznych, ale nie ma też żadnych przeszkód, aby **informacje przeznaczone dla odbiorców parlamentarnych były prezentowane w sposób zrozumiały dla szerokiej opinii publicznej**, co jest zgodne z dokumentami Speakerów i Sekretarzy Generalnych.

Regina Wąsowicz

Korespondent i członek Rady IPEX